

Nikolina Radić Štivić, dugogodišnja ravnateljica Direkcije za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara Grada Rijeke, od početka lipnja nova je ravnateljica Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka pa ju pitamo što ju je motiviralo da se prijavi na natječaj?

– Mislim da svatko od nas na svom profesionalnom putu, pod uvjetom da obožava svoj posao i da mu on uz posao predstavlja zapravo poziv, ima potrebu i želju za profesionalnim napredovanjem, usavršavanjem i širenjem svojeg doprinosa. S obzirom na činjenicu da je baština konstanta mojeg profesionalnog djelovanja i rada u posljednjih 16 godina u Direkciji za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara Odjela za kulturu Grada Rijeke, kad se raspisao natječaj i bivša ravnateljica javno obznanila da se ne želi kandidirati, prepoznala sam tu mogućnost kao profesionalni napredak u onom čime sam se dosad bavila.

Izbor se, međutim, nije odmah dogodio. U prvom krugu natječaja javili su se kandidati koji nisu zadovoljili kriterije. Komentar.

– Nisam upoznata sa sadržajima programa koje su kandidati predložili te doista ne mogu komentirati zašto je do toga došlo. Vjerujem da sam predložila program koji se poklopilo s planovima osnivača Muzeja, uz čiju suradnju jedino možemo realizirati planove razvoja. Pretpostavljam da je ključ bio u mojim referencama s obzirom na nadolazeće složene zadatke koji se odnose na rekonstrukciju i obnovu Guvernerove palače i Nugentove kuće putem fondova EU-a, u suradnji sa Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje (SAFU) i Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU-a. Na natječaju je bilo potrebno predstaviti svoj program rada, a u čiji fokus sam stavila palaču i njezin sadržaj kao potencijal koji se treba i dalje stručno i kvalitetno otvarati našim građanima i turistima.

Pred cijelim timom Muzeja velik je posao revitalizacije, rekonstrukcije, ali i pronalaženje i dopunjavanje postojećeg fundusa i programa te komercijalnih sadržaja tih dvaju objekata. Dakako, sve se to mora raditi paralelno i u interakciji s građanima i strukom.

Digitalizacija muzejske grade

Pretpostavljam da to nisu jedine smjernice za budućnost?

– Svoj četverogodišnji plan baziram na ideji da muzej nije samo mjesto gdje se nalaze pojedine zbirke, već mjesto gdje se provode programi koji će pridonijeti kvaliteti života posjetitelja, građana i čitave zajednice - kako u Rijeci, tako i u svim našim dislociranim zbirka-ma, u suradnji s gradovima i općinama u kojima se nalaze. Od izuzetne je važnosti proširiti, nadopuniti i urediti stalni postav Muzeja te nastaviti s Integriranim projektom revitalizacije Guvernerove palače i Nugentove kuće u Rijeci za sufinanciranje iz Europskih strukturalnih i investicijskih fondova. U sklopu tog projekta, osim obnove građevine (pročelje), potrebno je osigurati i dostupnost sadržaja za sve skupine posjetitelja, pa tako i za osobe smanjene pokretljivosti. Osim nas u Muzeju, na realizaciji ovog projekta računamo na dobru suradnju s Konzervatorskim odjelom iz Rijeke i Hrvatskim restauratorskim zavodom iz Zagreba.

Jedan od apsolutnih prioriteta bit će i jačanje dokumentarističke službe i rad na digitalizaciji našeg fundusa u sklopu projekta digitalizacije kulturne baštine Republike Hrvatske. Digitalizaciji je potrebno pristupiti s namjerom da se muzejska građa trajno zaštiti od mogućeg gubitka te da se poveća njezina prepoznatljivost u javnosti. Plan

Nikolina Radić Štivić, nova ravnateljica Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka

MUZEJ ĆE SE POSVETITI I D'ANNUNZIJEVE ULOGE U

nam je urediti i park, koji daje velike mogućnosti za što bolje iskorištavanje potencijala Muzeja i cjelokupnog areala, uključivo i komercijalne sadržaje, a za što će biti potrebno uključiti i stručnjake s područja marketinga.

Pretpostavljam da ćete se uključiti i u EPK 2020. Na koji način?

– Godina 2020. važna je ne samo u kontekstu EPK-a nego i zbog predsjedavanja Hrvatske Europskom unijom, kada treba otvoriti

Sukladno ranije definiranim planovima, Muzej će se posvetiti i temi D'Annunzijeve uloge u Rijeci, s posebnim naglaskom na sve one negativne posljedice koje je to iznjedrilo i da bismo istaknuli važnost edukacije, da se takve stvari više nikada ne bi ponovile

vrata što većem broju posjetitelja, naših građana i turista. Kad je riječ o EPK-u, naš Muzej je sudjelovao u izradi programa Coastlines – Lungomare prilikom kandidature Rijeke za prijestolnicu kulture. Taj je program izravno vezan uz projekt koji Muzej već provodi: Mala barka 1 i Mala barka 2, a u svojem je izvornom obliku, kao što je to zapisano u programskoj knjizi kandidature Rijeke, trebao ostvariti disperzirani muzej mora.

Sukladno ranije definiranim planovima, Muzej će se posvetiti i temi D'Annunzijeve uloge u Rijeci, s posebnim naglaskom na sve one negativne posljedice koje je to iznjedrilo i da bismo istaknuli važnost edukacije, da se takve stvari više nikada ne bi ponovile. Naravno, otvoreni smo u vezi s tom temom na suradnju s Rijekom 2020 u sklopu programskog pravca Doba moći. Također, u sklopu tog programskog pravca putem naše dislocirane zbirke Lipa pamti upravo je u tijeku javni poziv za privremene umjetničke projekte u javnom prostoru pod nazivom »Prepoznavanje odsustva«. Isto tako, naša dislocirana zbirka Lipa pamti, u Lipi, kao dio zajednice sa svojim programima i djelatnošću, uključena je u programski pravac 27 susjedstava u

kojem sudjeluje općina/susjedstvo Matulji. U svakom slučaju, vjerujem u suradnju u sklopu projekta EPK 2020 i da će Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja biti prepoznat kao ključni partner.

Dio svjetske i europske baštine

Kakvo ste stanje zatekli u Muzeju? Što vam se sviđa, a što treba mijenjati?

– Još nije prošlo ni mjesec dana otkako obnašam ovu funkciju, no moram reći da Muzej ima izuzetno dobre uvjete za čuvanje muzejskih zbirki, ali i da je programski aktivan, u što su svi moji prethodnici uložili puno napora i postigli izuzetne rezultate. I prije nego što sam se javila na natječaj, moja percepcija, ali i ljudi s kojima sam se dru-

žila, bila je da je sve što je bilo vezano za Guver imalo pozitivan predznak. Dogadjanja u muzeju, u njegovu vrtu, programi, rad u zajednici, u dislociranim zbirka-ma u Kastvu i Matuljima, programi Claustra i Mala barka i rad s djecom poznavala sam i ranije. Sa stručnjacima iz Muzeja surađivala sam uspješno i na prošlom radnom mjestu.

Jedno od mojih nastojanja zasigurno će biti intenziviranje rada na fundusu, njegove veće vidljivosti kao i vidljivosti stručnog rada cjelokupnog tima. Pratila sam i razvoj nekih sličnih svjetskih muzeja te sam uvijek smatrala da se s ovakvim stručnim timom, vrijednim znanjem i bogatim fundusom može napraviti još više, štoviše unikatno, i u svjetskim razmjerima. U jednom periodu života imala sam

Rekonstrukcija i rolete

Hoćete li napokon podignuti rolete na zgradi i zašto su one uopće spuštene – čini mi se desetljećima?

– Tema roleta dio je integralnog projekta rekonstrukcije palače koji će riješiti kako njihovo podizanje tako i zaštitu od sunca i prodora svjetla, a da bi se zaštitile umjetnine. Znam da je objekt sa zatvorenim roletnama kao čovjek sa zatvorenim očima pa mnogi Muzej doživljavaju nepristupačnim na prvi pogled, ali morat ćemo pričekati do izvođenja radova na rekonstrukciji palače.

Muzej nije samo mjesto gdje se nalaze pojedine zbirke –
 Nikolina Radić Stivić

og primorja u Rijeci

TEMI RIJECI

sreću živjeti i raditi u Beču i to u neposrednom susjedstvu muzeja Kunsthistorisches Museum. Guvernerova palača s cjelokupnim svojim arealom i sadržajem, za razliku od spomenutog muzeja još je i na moru, što joj je zasigurno dodatna komparativna prednost. U toj usporedbi ne samo da smo dio europske baštine, nego i svjetske.

Vrijednost Guvernerove palače

Ima li Rijeka muzejsku publiku?
 – Da, naravno. Smatram da ima i da nije ograničena samo na Rijeku. Fokusiranje na pojedine djelove publike, kao što je pokazala Čudotvornica, također je jedan od načina za privlačenje i kreiranje nove publike. Kvaliteta i način na koji nešto prezentiramo ključni su za posjećenost muzeja. Raznovrsnim programima, rekonstrukcijom palače, proširenjem stalnog postava, uređenjem parka, dodavanjem sadržaja u vanjskom prostoru te stvaranjem mirne zelene mikrokline unutar urbanog prostora sigurna sam da možemo privući još više publike. Možemo li poželjeti bolje, spoj vrhunske arhitekture, zelenog vrta, umjetnosti i doživljaja – Guver sve to ima!

Koji je najvredniji eksponat Muzeja?

Jedno od mojih nastojanja zasigurno će biti intenziviranje rada na fundusu, njegove veće vidljivosti, kao i vidljivosti stručnog rada cjelokupnog tima. Pratila sam i razvoj nekih sličnih svjetskih muzeja te sam uvijek smatrala da se s ovakvim stručnim timom, vrijednim zdanjem i bogatim fundusom može napraviti još više

– Najvredniji eksponat ovog muzeja je palača u kojoj je smješten.

Je li palača zapravo adekvatan prostor za jednu ovakvu ustanovu?

– Da bi se razumjelo koliko je to zapravo idealno, potrebno je poznavati cjelokupni kontekst. Da nema mora, ne bi bilo ni Guvernerove palače, a da nema Guvernerove palače, ne bi bila dovoljno približna povijest o morima, ljudima i politici koje je njena izgradnja potaknula. Ova palača je u stanju povezati i povijest i život danas, s naglaskom na znanost, umjetnost, zabavu i kreativnost. Ona nije samo zgrada, ona je sa svojim vrtom i depadansama idealni grad kulture i kreativnosti, života zajednice i susreta ljudi. Upravo u ovakvom objektu muzej i može biti smješten, jer se on o njemu skrbi i proučava ga na adekvatan način. Sve eventualne nedostatke funkcioniranja nama kao zaposlenicima, ona nadoknadi svojom ljepotom i reprezentativnošću.

Guvernerova palača i muzej u njoj, na zelenoj akropoli predstavlja centralnu kuću riječke zelene kulturne potkove, koja kreće od Rječine i Delte, Peeka & Pokea, preko vile i parka u kojem su smješteni Hrvatski državni arhiv i Prirodoslovni muzej, a nakon areala PPMHP-a spušta se prema bloku »Benčić« u kojem je smješten Muzej moderne i suvremene umjetnosti, a uskoro i Muzej grada Rijeke. Guvernerova palača jedna je od najljepših klasicističkih palača nad morem u svijetu, izvrstan spoj arhitekture i topografije. Ona je i kuća, ali i grad, izuzetna palača značajnog sadržaja, povijesti i urbanizma kao rezultat rada velikog arhitekta i duha vremena u kojem je nastala, a čija je vrijednost i danas teško nadmašiva.

Areal palače uz park čini i muzejska zgrada našeg poznatog arhitekta, profesora Nevena Šegvića u kojoj je trenutno smješten Muzej grada Rijeke, a koji je svojim projektom pridonio bogatstvu slojevitosti areala. Vrhunskom izričaju klasicizma vodećeg budimpeštanskog arhitekta Alajosa Hauszmana pridodan je i trag vodećeg hrvatskog profesora arhitekture Nevena Šegvića. Kad je tijekom mog studija na Arhitektonskom fakultetu govorio o Muzeju revolucije u Rijeci, govorio je o načinu na koji je brižno propitivao uspostavu dijaloga s Guvernerovom palačom, koja dominira prostorom.

Jeste li zadovoljni muzejskom djelatnošću u Rijeci?

– Uvijek može i mora bolje, to znamo i želimo svi, ali budimo i realni; u gradu veličine Rijeke uz naš Muzej djeluju još četiri muzeja te nekoliko galerijskih prostora. Oni su dobra osnova za razvijanje muzejske djelatnosti i kreativnog rada. Svakako se zalažem i zalagat ću se za povezanost muzeja sa srodnim institucijama, sa Sveučilištem u Rijeci za veću uključenost građana svih životnih dobi te međunarodnu suradnju.

Ljiljana HLAČA